

fes administrative og judicielle afgørelser vedrørende barnet.

Visse straffeprocessuelle tvangsindgreb forudsætter samtykke fra den, som indgrebet vedrører. Det drejer sig bl.a. om legemsindgreb over for ikke sigtede personer, jf. retsplejelovens § 792 d, stk. 1., Efter den foreslåede § 821 b, stk. 3, må samtykke indhentes fra forældremyndighedsindehaveren, hvis barnet er under 15 år. Det forudsættes efter den foreslåede ordning, at større børns stillingtagen til legemsindgreb under hensyn til indgrebets karakter bør indgå ved vurderingen af, om indgrebet skal foretages.

Den foreslåede bestemmelse i § 821 b, stk. 3, sigter således ikke mod at fratage barnet sin mulighed for at give sin mening til kende. Barnets mening forudsættes derimod som udgangspunkt inddraget i det omfang, sagens omstændigheder, indgrebets karakter, barnets alder, modenhed mv. tillader dette.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil den foreslåede ordning være i overensstemmelse med Børnekonventionens artikel 12.

3.2. Ifølge Børnekonventionens artikel 37 (b) og (d) må intet barn ulovligt eller vilkårligt berøves sin frihed. Anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling skal følge lovens forskrifter og må kun bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum, og ethvert barn, der er berøvet sin frihed, har ret til hurtig juridisk og anden passende bistand samt ret til at få lovligheden af sin frihedsberøvelse prøvet ved en domstol eller anden kompetent, uafhængig og upartisk myndighed og til hurtig afgørelse af enhver sådan sag.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at barnets ret til juridisk og anden passende bistand i henhold til konventionens artikel 37 må antages særligt at tage sigte på de tilfælde, hvor et barn frihedsberøves i anledning af handlinger, for hvilke barnet risikerer straf.

Efter den foreslåede § 821 a, stk. 1, 1. pkt., sidste led, kan tilbageholdelse af børn alene foretages, hvis tilbageholdelsens øjemed ikke kan opnås ved anvendelse af mindre indgribende foranstaltninger. Tilbageholdelse skal foretages så skånsomt som muligt og være så kortvarig som mulig, jf. § 821 a, stk. 3 og 4. Tilbageholdelsen må kun udstrækkes ud over 6 timer, når væsentlige hensyn til efterforskningen gør dette påkrævet, og må i intet tilfælde udstrækkes ud over 24 timer. Anbringelse i venterum, detentionslokale eller lignende må dog i intet tilfælde udstrækkes ud over 6 timer. Endelig følger det af den foreslåede § 821 c, at der ved vurderingen af, om der skal iværksættes tilbageholdelse – eller andre straffeprocessuelle tvangsindgreb – skal lægges vægt på den særlige belastning, som indgrebet på grund af den pågældendes unge al-

der må antages at indebære. Det følger af denne proportionalitetsvurdering, at politiet ved enerumsanbringelse skal være særlige opmærksomme på den belastning, der følger af denne anbringelsesform. Det vil derfor altid være nødvendigt konkret at vurdere, om de konkrete omstændigheder, herunder barnets alder, tilstand og modenhed, udelukker enerumsanbringelse.

Det følger af den foreslåede § 821 d, stk. 1, at når en mistænkt person under 15 år tilbageholdes, skal politiet som hovedregel snarest muligt underrette kommunalbestyrelsen med henblik på, at en repræsentant kommer til stede. Der skal tilsvarende ske underretning af forældremyndighedsindehaveren om tilbageholdelse, jf. § 821 d, stk. 3. Efter den foreslåede § 821 e kan der beskikkes advokat for en person under 15 år, når den pågældende må antages at have et ganske særligt behov for advokatbistand, og den pågældende skal afhøres i anledning af mistanke om en lovovertrædelse, der i almindelighed vil medføre fængselsstraf, eller der skal iværksættes et indgreb, som efter lovens almindelige regler forudsætter, at der er rejst sigtelse mod den pågældende.

Tilbageholdelse af et barn efter den foreslåede § 821 a sker som led i politiets efterforskning af strafbare forhold. Efter retsplejelovens § 746 afgør retten blandt andet tvistigheder om lovligheden af politiets efterforskningskridt. Denne bestemmelse vil tilsvarende finde anvendelse på tilbageholdelse af et barn efter § 821 a. Hertil kommer, at erstatningskrav for uberettiget tilbageholdelse vil kunne fremsættes efter reglerne i kapitel 93 a om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil den foreslåede ordning være i overensstemmelse med Børnekonventionens artikel 37 (b) og (d).

3.3. Børnekonventionens artikel 40 vedrører retsgarantier for børn, der mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold. Efter stk. 2 skal deltagerstaterne bl.a. sikre, "at ethvert barn, der mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold, bliver anset for uskyldig, indtil skyld er bevist i henhold til loven", "får oplysning om anklagens indhold", "får juridisk eller anden passende bistand til forberedelse af fremstilling af sit forsvar", "får adgang til at få sagen afgjort uden forsinkelse af en kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ efter en upartisk procedure i henhold til loven med tilstedeværelse af juridisk eller anden passende rådgiver, medmindre dette ikke anses for at tjene barnets tarv, især i betragtning af dets alder eller situation, dets forældre eller værge", og "ikke bliver tvunget til at afgive vidneudsagn eller tilstå skyld".